

**[„IERI S-A DAT ÎN CAMERĂ...”] –
de Mihai Eminescu [2
decembrie 1881]**

Fotografie de arhiva. Mihai Eminescu de Nestor Heck – 1884. Basarabia-Bucovina.Info

Ieri s-a dat în Cameră citire proiectului de răspuns la mesajul tronului, propus de majoritatea Comisiei. Proiectul minorității a rămas a se citi și discuta joi.

Proiectul de răspuns al majorității se datorește se vede raportorului, d-lui E. Costinescu. După sfânt și tămâia. Mesajul încerca cel puțin să fie substanțial și era scris cu oarecare îngrijire. Răspunsul pe care-l face redactorul „Românului” e plin de fraze goale și umflate. Strâmb și chipul văzut într-o oglindă rea, strâmbă, puțină și săracă e parafraza discursului datorită d-lui Costinescu.

Într-un singur punct proiectul de răspuns e remarcabil, pasajul privitor la cestiunea Dunării. Noi am fost acia cari am observat Adunării că, față c-o situație încordată care s-a creat nu prin cuprinsul sau atitudinea mesajului, ci prin maniera lui de-a se exprima, Adunarea cată să îmblânzească forma, se 'nțelege că nu în detrimentul fondului; ceea ce îndealtmintrelea e și opiniunea presei europene, ba chiar a părții ce se crede atinsă, a Austro-Ungariei. România, zic foile austro-ungare, poate apăra interesele ei pe Dunăre oricum voiește și oricum pricepe a le apăra. N-avem nimic de zis în privirea aceasta.

Însă această apărare a fost îmbrăcată într-o formă jignitoare pentru monarhie și aci avem ceva de zis. De indicațiunile acestea ar fi trebuit să se țină Adunarea și să nu înăsprească și mai mult un conflict a cărui sorginte nu este dreptul însuși, ci conveniențele ce cată a se păzi în actele de stat și în tratările diplomatice.

În loc de-a ține seamă de aceste observări, Adunarea înăsprește în parafraza ei pasajul atingător de Dunăre, căci iată ce zice:

Românii, abia ieșiți însă din cele mai aspre încercări și geloși de a păstra neatins ceea ce cu greu au redobândit

asupra nedreptății și încălcărilor timpilor trecuți, nu pot să înceteze de a fi cu grijă și luare aminte la tot ce se mișcă în afară atingător de țara lor.

Cestiunea libertății Dunării nu putea dar să nu deștepte mari îngrijiri în toată țara.

De când acest mare fluviu a fost redat liberului trafic al popoarelor România a renăscut la o nouă viață politică și economică și repede s-a rădăcit acolo unde se află astăzi.

Românii țin dar la păstrarea libertății Dunării ca la cea mai puternică garanție a existenței și a viitorului lor.

Mare a fost neliniștea țării când a văzut că, în contra tratatelor și a principiilor de drept al ginților, drepturile noastre teritoriale în apele române erau puse în cestiune și libertatea Dunării era amenințată a deveni iluzorie.

Mandatarii țării au primit dar cu fericire asigurările date de guvernul Maiestății Tale în această cestiune. Luând act că nici o hotărâre n-a fost încă luată. Adunarea promite a da guvernului tot concursul său, spre a feri libertatea Dunării și drepturile suverane ale României de orice atingere, în conformitate cu dreptul public al Europei.

Fără îndoială n-am fi voit ca răspunsul să renege mesajul. Dar acesta fiind cauza, unui conflict, credem că răspunsul Adunării s-ar fi putut mărgini în a afirma că țara e pururea gata la orice sacrificii ar cere M. Sa, de câte ori onoarea ori interesele ei ar fi la mijloc, fără a insista asupra unei cestiuni în care nici o hotărâre nu s-a luat și a cărei tratare e pendentă.

Cam acesta este tonul în proiectul minorității, care nu renegă mesajul de vreme ce, într- un conflict c-o putere străină, atitudinea opoziției se desemnează de sine, prin împrejurarea că nici cunoaște, nici poate cunoaște țesătura de interese în joc, așadar nici nu o poate judeca. Ea dar sau își impune o

deplină rezervă sau secundează guvernul, dar numai atât pe cât această secundare nu împruținează cu nimic plenitudinea responsabilității ce le incumbă miniștrilor.

Poate că atitudinea aceasta ar fi fost de recomandat și majorității, căci nici aceasta nu știe de ce e vorba, nici ea nu cunoaște tratările asupra unei chestiuni pendente și nu ni se pare circumspect de a face de pe acum responsabilă Adunarea pentru erori pe cari miniștrii ar fi fost în stare să le comită.

Reproducem mai la vale atât proiectul de răspuns al majorității cât și pe-acela al minorității.

MIHAI EMINESCU

OPERA POLITICA

1 ianuarie – 31 decembrie 1881

TIMPUL

EDIȚIE CRITICĂ ÎNTEMEIATĂ DE P E R P E S S I C I U S

EDIȚIE CRITICĂ ÎNGRIJITĂ DE MUZEUL LITERATURII ROMÂNE

Coordonator DIMITRIE VATAMANIUC

Editura Academiei RSR, 1985-1989

Vol XII

Mihai-Eminescu.Ro